

ارزیابی عملکرد دهیاران از دیدگاه روستاییان (مورد مطالعه: روستاهای بخش مرکزی شهرستان ایذه)

بهرام ایمانی*، استادیار برنامه‌ریزی روستایی-دانشگاه محقق اردبیلی

راضیه خدابخشی، کارشناس ارشد جغرافیا و برنامه‌ریزی روستایی-دانشگاه محقق اردبیلی

چکیده

یکی از ارکان مدیریت روستایی در کشور دهیاری‌ها هستند که بررسی و ارزیابی عملکرد چندساله و آگاهی نسبت به نقاط قوت و ضعف آن از سوی جامعه روستایی اقدامی ضروری برای بهینه‌سازی آینده فعالیت دهیاری‌ها است. پژوهش حاضر با هدف بهینه‌سازی عملکرد دهیاری‌ها با تأکید بر مدل شایستگی انجام شده است. جامعه آماری، ۳۱ روستای دارای دهیاری بخش مرکزی شهرستان ایذه با بیش از پنج سال سابقه تأسیس است که دارای ۱۷۶۲۴ نفر جمعیت است. حجم نمونه بر اساس فرمول کوکران ۳۸۰ نفر برآورد گردید که متناسب با جمعیت هر روستا توزیع گردید. انتخاب تعداد نمونه‌ها در سطح روستاها به شیوه تصادفی سیستماتیک بوده است. شاخص‌های در نظر گرفته‌شده برای تعیین شایستگی عملکرد دهیاران در چهار بعد در قالب ۴۷ گویه طراحی گردید. روایی صوری پرسش‌نامه توسط پانل متخصصان مورد تأیید قرار گرفت. پایایی آن نیز بر اساس آلفای کرونباخ ۰/۸۴ برآورد گردید. جهت تجزیه و تحلیل از نرم‌افزار spss و lisrel بهره گرفته شد. نتایج نشان داد از بین ابعاد شایستگی مدیران، عملکرد دهیاران در بعد زیست‌محیطی با بار عاملی ۰/۷۴ دارای بیش‌ترین شایستگی و عملکرد اقتصادی با ۰/۶۵ دارای کم‌ترین میزان شایستگی بوده است. بر اساس نتایج به‌دست‌آمده دهیاران عملکرد مناسبی در زمینه عدالت، مشارکت و تحرک اجتماعی، برگزاری مراسمات و جشن‌ها، بهبود توانمندسازی روستاییان و خودکفایی آن‌ها داشته‌اند. مسائل و مشکلات مالی دهیاری‌ها در زمینه ایجاد اشتغال، کنترل و مدیریت هزینه‌ها، تأمین درآمد جهت بهبود و توسعه کارآفرینی و تأمین بازار برای فروش کالا و خدمات کشاورزی و توسعه خدمات برتر در سطح روستا از جمله عواملی است که شایستگی عملکرد دهیاران را در بعد اقتصادی تحت تأثیر خود قرار داده است.

واژگان کلیدی: ارزیابی عملکرد، بهینه‌سازی، مدل شایستگی، دهیاران، جامعه روستایی.

۱- مقدمه

مدیریت روستایی از ارکان اصلی و جدانشدنی توسعه روستایی است؛ زیرا در نبود مدیریت سازمان‌دهی شده در نواحی روستایی، برنامه‌های توسعه نیز با مشکلات بی‌شماری روبه‌رو خواهد شد (بدری، ۱۳۹۰: ۱۴۸). مدیریت روستایی در ایران نشان می‌دهد که تحولات زیادی در این زمینه صورت گرفته است و مدیریت روستایی محلی، همواره فراز و نشیب‌های زیادی را پشت سر گذاشته است. فروپاشی نظام مدیریت سنتی و جایگزینی نظام مدیریت نوین با برگزاری انتخابات شورا و تصویب قانون دهیاری در روستاها تحولاتی است که در این خصوص روی داده است (بدری، ۱۳۸۶: ۱۹؛ شیخی و همکاران، ۱۳۹۲: ۱۸). انتخاب دهیار به‌عنوان مدیریت نوین روستایی را می‌توان به‌عنوان نقطه‌ی عطفی در تاریخ مدیریت روستایی به‌شمار آورد. دهیاری‌ها از بدو تشکیل تاکنون با استفاده از همیاری و مشارکت مردم و کمک‌های دولتی به‌منظور رفع نیازمندی‌های عمومی، بهبود و نظافت محیط، حفظ و نگهداری و بهره‌برداری از زیرساخت‌ها، فضای سبز محلی، امور بهداشتی، آموزشی و فرهنگی و غیره اقدام کرده‌اند (استلاجی، ۱۳۹۱: ۲۴۰). از آنجاکه از زمان شکل‌گیری دهیاری‌ها بیش از یک دهه گذشته است، ولی هنوز معیارهای مشخص و دقیق جهت انتخاب دهیار به‌عنوان مدیر روستا توسط متولیان امر تعیین نشده است و همیشه انتخاب دهیار بدون توجه به توانمندی‌های علمی و عملی صورت گرفته که این امر در اغلب موارد منجر به بی‌برنامگی، بی‌نظمی و آشفته شدن امور روستاها در اثر بی‌کفایتی دهیاران شده است. همان‌گونه که بیان شد یکی از دلایل این امر، در نظر نگرفتن شایستگی‌های لازم برای دهیاران و اعمال سلیقه‌های شخصی اعضای شوراهای اسلامی روستاها و بخشداری‌هاست؛ این در حالی است که با توجه به تفاوت‌های فرهنگی و اکولوژیک مابین روستاهای کشور باید شایستگی‌هایی جهت احراز پست دهیاری‌ها در مناطق مختلف روستایی تدوین شود تا افرادی که بیش‌ترین انطباق را با این شایستگی‌ها دارند، به‌عنوان دهیار انتخاب شوند؛ زیرا پژوهشگران مباحث منابع انسانی به این نتیجه رسیده‌اند که آنچه بیش از هر موضوعی در فرآیندهای جذب، آموزش و پرورش، مدیریت عملکرد و نگهداشت نیروهای دانشگر در سازمان‌ها مؤثر است، رویکرد شایستگی است (قوامی و اسماعیلی، ۱۳۹۱: ۳۴). مطالعات نشان می‌دهد که امروزه دهیاران به‌عنوان مدیریت روستایی از عملکرد مؤثر برخوردار نیستند؛ عواملی مانند تحصیلات پایین دهیاران، نبود برنامه‌ی مصوب پنج‌ساله در دهیاری‌ها، عدم مشارکت مردم در طرح‌های عمرانی و مشکلات مالی و اعتباری دهیاری‌ها در ناکارایی عملکرد آن‌ها تأثیرگذار بوده است (رضوانی، ۱۳۹۲: ۹۹)؛ از این‌رو بررسی عملکرد دهیاری‌ها از موضوعات مهم در حوزه‌ی مدیریت روستایی است. در ایران ضرورت توجه به موضوع شایستگی مدیران در سال‌های اخیر بیش‌ازپیش احساس می‌شود؛ به‌نحوی که بر اساس فصل هشتم قانون خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶ مجلس شورای اسلامی، انتصاب و ارتقای شغلی کارمندان باید پس از احراز شایستگی و عملکرد موفق آنان در مشاغل قبلی صورت گیرد (عریضی و همکاران، ۱۳۹۱: ۸۶). با این حال، با وجود مزایایی که تشکیل دهیاری‌های روستایی در عرصه‌های گوناگون اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی دارد، به نظر می‌رسد که این نهاد با مشکلات و چالش‌هایی نیز مواجه باشند. عدم تعامل با اعضای شوراها و یا برعکس، وابستگی غیرمتعارف به شوراها و تأثیرپذیری از آن‌ها، عدم تعامل با مدیران اجرایی، عدم پذیرش از سوی جامعه‌ی روستایی، عدم همکاری روستاییان، پایین بودن تخصص دهیاران، عدم آشنایی دهیاران با قوانین و مقررات موجود و کمبود درآمد و عوارض اخذشده از روستاییان از مهم‌ترین این چالش‌ها به‌شمار می‌روند. در این راستا ارزیابی عملکرد چندساله و آگاهی نسبت به نقاط قوت و ضعف آن از سوی جامعه‌ی روستایی اقدامی ضروری برای بهینه‌سازی آینده‌ی فعالیت دهیاری‌هاست که می‌توان میزان پیشرفت و توسعه‌ی روستایی توسط دهیاران را در زمینه‌های متفاوتی اعم از اقتصادی، اجتماعی- فرهنگی، کالبدی و سایر ابعاد جهت رفع نواقص و مشکلات این نهاد موردسنجش قرار داد؛ بنابراین هدف اصلی این پژوهش، ارزیابی عملکردهای ۴۷ گانه‌ی دهیاران در قالب مدل شایستگی و استخراج وظایفی (شایستگی‌ها) برای دهیاران است که بیش‌ترین انطباق را با نیازها و خواسته‌های روستاییان و نیز توانمندی‌های خود دهیاران در منطقه‌ی مورد مطالعه داشته باشد؛ لذا جهت انجام این امر به دست‌بندی عملکرد دهیاران در قالب شاخص‌های شایستگی جهت پاسخ‌گویی به

این سؤال که میزان شایستگی دهیاران در هر کدام از شاخص‌های در نظر گرفته‌شده به چه صورت است؟ و هر کدام از شایستگی‌های دهیاران در چه وضعیت و رتبه‌ای قرار دارند؟ انجام گرفته است.

۲- پیشینه‌ی تحقیق

با توجه به سابقه‌ی تأسیس دهیاری‌ها در ایران، مطالعات متعددی در این زمینه صورت گرفته است. بخش بیش‌تر این مطالعات مربوط به بیش‌تر مربوط به بعد مدیریتی روستا است که بسیاری از آن‌ها مطالعات کلی و در بسیاری موارد بدون انجام مورد مطالعه و تحقیقات میدانی صورت گرفته‌اند. در این پژوهش بعد از مطالعات متعدد، تعدادی از پژوهش‌هایی که درباره‌ی عملکرد دهیاران بود، به شرح زیر تنظیم گردید:

از جمله این مطالعات تحقیق تقدیمی و همکاران (۱۳۹۰) است که با عنوان «بررسی و تحلیل میزان عملکرد دهیاران در مدیریت روستایی» انجام گرفته و دریافته‌اند دهیاری‌ها از زمان شکل‌گیری خود، نتایج مؤثری در توسعه‌ی روستایی داشته‌اند و مهم‌ترین مشکل دهیاری منابع مالی و اعتباری برای توسعه‌ی بیش‌تر روستاست. در پژوهشی دیگر که فیروزآبادی و ایمانی جاجرمی (۱۳۹۱) به‌قصد «بررسی میزان رضایت روستاییان از عملکرد دهیاری‌ها» انجام دادند به این نتیجه رسیدند که بیش‌تر روستاییان از عملکرد دهیاری‌ها در روستاها رضایت داشته و هر چه ارزیابی عملکردی سازمان از دهیاری بیش‌تر باشد، میزان رضایت در روستا بیش‌تر می‌شود. ریاحی و کریمی‌نسب (۱۳۹۲) نیز در پژوهشی که به‌منظور «ارزیابی عملکرد دهیاری‌ها در توسعه‌ی سکونتگاه‌های روستایی» انجام دادند به این نتیجه رسیدند که در بررسی عملکرد دهیاران، بهسازی و مقاوم‌سازی مسکن و کیفیت خدمات عمومی روستا مثبت، ولی مکان‌یابی خدمات و تأسیسات منفی بوده است. در پژوهشی دیگر که با عنوان «تحلیل عملکرد و مشارکت دهیاران در توسعه‌ی نواحی روستایی» توسط برقی و تازیکی (۱۳۹۳) انجام شد، این نتیجه حاصل گردید که میزان توسعه‌ی روستاها در زمینه‌های اجتماعی و کالبدی بعد از مشارکت و عملکرد دهیاران بیش‌از حد متوسط است. رستمی و همکاران (۱۳۹۳) نیز در پژوهشی با هدف «ارزیابی عملکرد دهیاری‌ها در توسعه‌ی روستایی» دریافته‌اند که دهیاری‌ها در تعامل با نهادهای دولتی و شورا موفق عمل کرده‌اند و آموزش و سطح تحصیلات در عملکرد دهیاران نقش داشته است. از سوی دیگر ضعف امکانات دهیاری، مشکلات اقتصادی مردم، اخذ عوارض و کمک‌های نقدی از مهم‌ترین مشکلات دهیاران بوده است. همچنین لطفی و همکاران (۱۳۹۵) نیز در تحقیقی با هدف «تحلیل عملکرد دهیاری‌ها در فرآیند توسعه‌ی اقتصادی سکونتگاه‌های روستایی» دریافته‌اند که دهیاری‌ها نقش مثبتی در توسعه‌ی اقتصادی روستا ایفا کرده‌اند، اما نقش چندانی در ایجاد تشکلهای کارگاهی تولیدی در روستا نداشته و تأثیر منفی در بازاریابی محصولات و سنددار شدن املاک داشته‌اند. در تحقیقات صورت‌گرفته در خارج از کشور چون عنوان دهیار وجود ندارد، مطالعاتی در زمینه‌ی مدیریت روستایی در بخش محلی گردآوری گردید که از جمله‌ی آن‌ها مطالعات وتیزشاپیرو^۱ (۲۰۰۷) است که در پژوهشی به «بررسی رابطه و تأثیر حکومت محلی و رضایت روستاییان» پرداخت و به این نتیجه رسید که بعضی از عوامل حکومت محلی مانند فساد اداری بر ارزیابی شهروندان از نحوه‌ی کار حکومت تأثیر می‌گذارد، اما عواملی مانند ناکارآمدی فرآیندهای اداری از قلمرو محلی فراتر نمی‌رود. ونچانگ^۲ (۲۰۰۸) در پژوهشی با هدف «مدیریت روستایی رهیافتی برای توسعه‌ی مناطق روستایی» دریافت که مدیریت روستایی هنگامی که با فرهنگ روستایی، منابع روستایی، تولیدات، اکولوژی روستایی و کاهش فقر و بهبود زندگی مردم روستایی در تعامل باشد، جایگاه خود را پیدا خواهد کرد. بروکمیر و هایل^۳ (۲۰۰۹) نیز در پژوهشی با عنوان نقش مدیریت منابع روستایی در توسعه‌ی پایدار روستایی به بررسی تبیین فرآیندهای مدیریتی در ۱۲ کشور اروپایی پرداختند و دریافته‌اند که توسعه‌ی پایدار توسط عوامل دولتی و غیردولتی به‌طور متفاوتی تفسیر می‌شود و بر اساس کاربردهای متفاوت در سطوح منطقه‌ای و محلی به‌کار گرفته می‌شود.

1- Weitz-Shapiro

2- Wenchang

3- Bruckmer And Hilary

پژوهشی نیز با هدف «بررسی تأثیر مدیریت کارآمد محلی بر جوامع روستایی» توسط رامانایدو^۴ (۲۰۱۱) صورت گرفت و این نتیجه حاصل شد که در مدیریت کارآمد روستایی، مدیر کارآفرین و آگاه بر عملکرد روستاییان تأثیر مثبت دارد. درنهایت، المنافی^۵ و همکاران (۲۰۱۴) در پژوهشی که به منظور «حکومت محلی در توسعه روستایی در مصر» انجام دادند، دریافتند که بسیاری از سازمان‌های محلی روستایی در منطقه‌ی مورد مطالعه فاقد هماهنگی در منابع مالی و مشارکت در جامعه هستند که یک چالش بزرگ در توسعه روستایی محسوب می‌گردد.

۳- مبانی نظری

در اواخر قرن بیستم و اوایل قرن بیست و یک، برنامه‌های توسعه روستایی در بسیاری از کشورها (Mahone et al, 2012: 266) در پنج بُعد مدیریت منابع طبیعی، مدیریت منابع انسانی، مدیریت توسعه فیزیکی روستا و امور زیربنایی، توسعه کشاورزی و مدیریت توسعه غیرکشاورزی مورد توجه برنامه‌ریزان و سیاست‌گذاران قرار گرفت (Gibson et al, 2010: 238). سه عنصر مهم مدیریت روستایی، مدیریت، زیرساخت و برنامه است که درصدد کاهش مهاجرت روستایی، از بین بردن شکاف اقتصادی و اجتماعی بین شهر و روستا، توسعه کشاورزی و کاهش فقر گسترده است (Wenchang, 2008: 77). یکی از اهداف پایه‌ای مدیریت روستایی، برطرف کردن نیازهای اولیه روستاییان است؛ زیرا انسان‌ها بر اساس جامعه‌ای که در آن زندگی می‌کنند و محیطی که در آن تأثیر می‌پذیرند، دارای نیازهای متفاوتی هستند (رستمی و همکاران، ۱۳۹۴: ۱۰۹). از این رو می‌توان بیان کرد مدیریت روستایی، فرآیند سازمان‌دهی و هدایت جامعه و محیط روستایی از طریق شکل دادن به سازمان‌ها و نهادهایی است که وسایل تأمین اهداف جامعه روستایی به شمار می‌رود (رضوانی، ۱۳۸۳: ۲۱۱ و برقی و همکاران، ۱۳۹۳: ۹۹) و فرآیند چندجانبه‌ای است که شامل سه رکن مردم، دولت و نهادهای عمومی است (ریاحی و کرمی‌نسب، ۱۳۹۲: ۶۴). مدیریت روستایی زمانی جایگاه خود را در نواحی روستایی به دست می‌آورد که با فرهنگ روستایی، منابع، تولید، بهبود زندگی روستایی، کاهش فقر و اکولوژی روستایی در تعامل کارکردی باشد (Wenchang, 2008: 75). یکی از نهادهای مدیریت روستایی در ایران، دهیاری است که به وزارت کشور اجازه داده می‌شود با توجه به موقعیت محلی، با درخواست اهالی و به صورت خودکفا با شخصیت حقوقی مستقل در روستا دهیاری را تأسیس نماید (اکبری و عبدالهی، ۱۳۹۰: ۱۵۸) و با تصویب آن در سال ۱۳۷۷ مقرر گردید تمام روستاهای بالای ۲۰ خانوار کشور که دارای شورا هستند، به مدت چهار سال با معرفی شورا و حکم بخشدار دهیاری منصوب گردد (مرادی و پاپزن، ۱۳۹۱: ۱۷۵). دهیاری سازمانی است که بخش‌هایی از مدیریت محلی روستا را بر عهده دارد و اگرچه قانون تأسیس دهیاری‌ها و اساسنامه‌ی تشکیلات و سازمان دهیاری تعریفی از سازمان دهیاری ارائه نداده‌اند، ولی با نگاهی کلی به شیوه‌ی انتخاب دهیار، مشخص می‌شود که سازمان دهیاری نهادی مستقل است که به اتکای مشارکت اهالی، در چارچوب مدیریت محلی فعالیت می‌کند (تقدیسی و همکاران، ۱۳۹۰: ۱۶۱). دهیاری‌های از بدو تأسیس تاکنون با استفاده از همیاری و مشارکت مردم و کمک‌های دولتی به منظور رفع نیازمندی‌های عمومی و توسعه معابر اقداماتی از جمله اجرای طرح هادی روستایی، برنامه‌ی خدمات عمومی و برنامه‌ی خدمات اجتماعی اقتصادی که سه فعالیت عمده‌ی دهیاری‌ها هستند، انجام داده‌اند (صیدایی و همکاران، ۱۳۹۰: ۸۰). طبق ماده‌ی ۱۰ اساسنامه‌ی تشکیلات و سازمان دهیاری‌ها، ۴۸ وظیفه برای دهیار مشخص شده است که به دو دسته‌ی عام و خاص طبقه‌بندی می‌شوند (شیخی و همکاران، ۱۳۶۲: ۶۵). بر اساس برنامه‌ی چهارم توسعه مقرر شد که بخشی از وظایف دستگاه‌های اجرایی بر میزان توانمندی دهیار به همراه کلیه‌ی منابع درآمدی لازم در طول اجرای برنامه به دهیاران واگذار شود (عنابستانی و همکاران، ۱۳۹۳: ۶۵).

یکی از ابزارهای اساسی مدیریت روستایی جهت تحقق اهداف و برنامه‌ها برای به دست آوردن اطلاعات از وضعیت سازمان مربوطه، ارزیابی عملکرد آن‌هاست (احسانی‌فرد، ۱۳۹۲: ۹) که تحقیقات زیادی در این زمینه انجام شده است.

4- Ramanaidu

5- Elmenofi

نتایج پژوهش شهلا چوپچیان، خلیل کلانتری، حسین شعبانعلی (۱۳۸۶) با هدف «بررسی عوامل مؤثر بر عملکرد دهیاری‌های استان گیلان» به این نتیجه رسیده‌اند که همکاری سازمان‌ها با رضایت شغلی دهیار، همکاری همکاران، مشارکت مردمی، میزان شرکت دهیاران در کلاس‌های آموزشی، تجهیزات و امکانات دهیاری، درآمد دهیار، موقعیت مکانی روستا، مشورت دهیار با رهبران محلی و اعضای شورا، داشتن سابقه‌ی مدیریت روستایی در خانواده و انگیزه‌ی دهیار برای توسعه‌ی روستا در عملکرد دهیار مؤثر است.

مصطفی احمدوند (۱۳۹۲) در پژوهش خود به «بررسی تأثیر دهیاری بر توسعه‌ی پایدار روستایی در شهرستان بویراحمد» پرداخته و به این نتیجه رسید که عملکرد دهیاری‌های مورد مطالعه در ابعاد پنج‌گانه‌ی پایداری در سطح متوسط قرار داشت. افزون بر این، بعد اقتصادی و منابع کم‌ترین بعد عمرانی و زیر بنایی بیش‌ترین توجه فعالیت را به خود معطوف کردند.

صیدایی و همکاران (۱۳۹۲) در پژوهش خود به «بررسی و تحلیل عملکرد مدیران نوین روستایی (مطالعه‌ی موردی: منطقه‌ی اورمانات استان کرمانشاه)» پرداخته‌اند و به این نتیجه رسیده‌اند که هم‌فکری با شورای اسلامی، توان کافی مدیریت در حل مشکلات مردم، آگاهی از قواعد قوانین، رضایت دهیار از شغل خود و مشورت با مردم در عملکرد مدیریت نوین روستایی در توسعه‌ی پایدار روستایی نقش دارند.

نتایج پژوهش قدیری معصوم و ریاحی (۱۳۸۳) با هدف «بررسی محورها و چالش‌های مدیریت روستایی در ایران» نشان داد با توجه به سیاست‌های تمرکززدایی موجود در کشور، انتقال صحیح مدیریت روستایی به شوراهای اسلامی و دهیاری‌ها گامی مهم در تمرکززدایی در ابعاد سیاسی و اجتماعی خواهد بود. همچنین، انتقال مدیریت روستایی از دولت به روستاییان می‌تواند مهم‌ترین راهبرد برنامه‌های مدون جمهوری اسلامی و وزارتخانه‌ها و سازمان‌ها جهت تمرکززدایی باشد.

مهدوی و نجفی‌کانی (۱۳۸۴) در مقاله‌ای با هدف «بررسی عملکرد دهیاری‌های استان آذربایجان غربی در توسعه‌ی روستایی» به این نتیجه رسیده‌اند که دهیارها نقش مهمی را در راستای توسعه‌ی روستایی به‌ویژه اوضاع کالبدی-فیزیکی روستای منطقه‌ی مذکور داشته‌اند؛ همچنین در مدیریت کنونی روستاها ضعف‌هایی وجود دارد که نظارت عالی استانداری‌ها، اختصاص بودجه‌ی بیش‌تر، برگزاری دوره‌های آموزشی مرتبط با وظایف دهیاری‌ها و... می‌تواند تا حدودی این ضعف‌ها را کاهش دهد.

بذرافشان و روان‌بخش (۱۳۹۰) با هدف «بررسی نقش دهیاران در فرآیند توسعه‌ی روستایی بخش میرجاوه شهرستان زاهدان» نشان داد دهیاران بخش مذکور عملکرد متوسطی را در توسعه‌ی روستایی داشتند. فراهانی و رستم‌خانی (۱۳۹۰) با هدف «بررسی عملکرد دهیاری‌ها در توسعه‌ی روستایی دهستان کرسف شهرستان خدابنده» نشان داد که دهیاران در ابعاد زیست‌محیطی، اجتماعی و اقتصادی به ترتیب عملکرد مناسب، متوسط و ضعیفی بوده‌اند.

افراخته و همکاران (۱۳۹۰) در مقاله‌ای «عملکرد دهیاری‌های دهستان دزلی در شهرستان سروآباد» را در زمینه‌ی «اجتماعی- فرهنگی» بررسی کردند. نتایج پژوهش از عملکرد مناسب دهیاران این دهستان در زمینه‌ی اجتماعی فرهنگی حکایت دارد.

یافته‌های آموزگار (۱۳۹۱) با هدف «ارزیابی عملکرد مدیریت جدید روستایی در توسعه‌ی روستاهای شهرستان قیر و کارزین» نشان می‌دهد دهیاران شهرستان مذکور در بعد اقتصادی عملکرد موفقیت‌آمیز و مؤثری داشته‌اند و در دو بعد فرهنگی- اجتماعی عملکرد موفقیت‌آمیزی نداشته‌اند. همچنین دلایل اصلی عدم موفقیت دهیاران این شهرستان را به عدم توانایی دهیاران، عدم همکاری شورا و دهیاری، امکانات کم دهیاری، عدم هماهنگی دهیارها و سازمان‌های بالادست و... نسبت می‌دهد.

فیروزآبادی و جاجرمی (۱۳۹۱) در مطالعه‌ای «وضعیت رضایت روستاییان از عملکرد دهیاری‌های استان قزوین» را بررسی کردند. نتایج پژوهش نشان داد ۷۰ درصد از پاسخ‌گویان از عملکرد دهیاری‌ها در روستاهایشان رضایت دارند. تقدیمی و همکاران (۱۳۹۱) در پژوهشی به «بررسی نقش دهیاران بخش مرکزی شهرستان روانسر در توسعه اشتغال» پرداختند. نتایج پژوهش حاکی از عملکرد ضعیف دهیاران بخش مذکور در توسعه اشتغال بود.

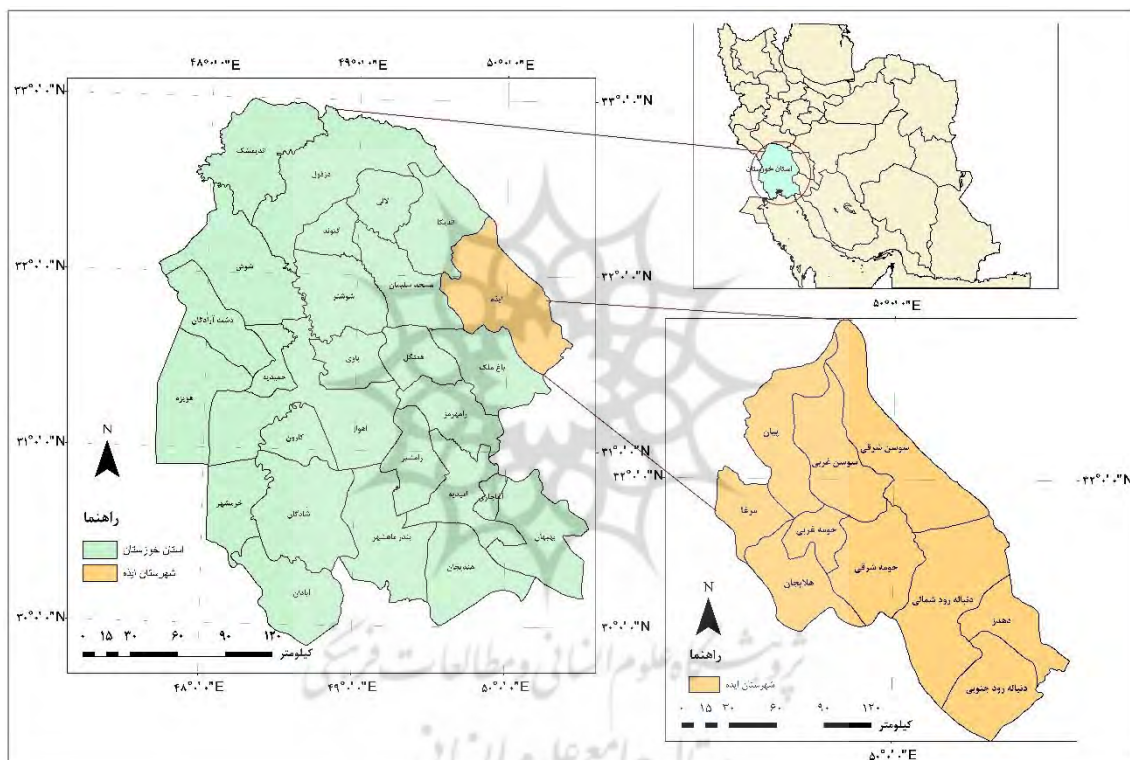
یاقی (۲۰۰۸) در مقاله‌ای به «بررسی و ارزیابی شیوه‌های مطلوب مدیریت محلی در اردن و آمریکا» پرداخت. نتایج پژوهش وی با استفاده از آزمون تحلیل واریانس نشان داد درباره‌ی مدیریت مطلوب عقاید متفاوتی دارند و آزمودنی‌ها نسبت به آمریکایی‌ها دیدگاه نسبتاً مثبتی درباره‌ی مدیریت محلی دارند.

رشیدپور و همکاران (۲۰۱۱) در مقاله‌ای به «بررسی نقش مدیریت جامعه‌ی محلی به‌عنوان رویکردی مطلوب در کاهش فقر و توسعه‌ی پایدار روستایی مناطق روستایی ایران» پرداخته‌اند. نتایج مطالعه‌ی میدانی آنان با استفاده از روش تحلیل عاملی نشان داد که دو عامل سازمان‌دهی و کنترل، مهم‌ترین نقش را در کاهش فقر و توسعه‌ی پایدار مناطق روستایی ایران ایفا کرده‌اند. با توجه به تحقیقات انجام شده، ارزیابی عملکرد دهیاری‌ها در مدیریت و توسعه‌ی روستایی به‌عنوان یک ضرورت محسوب می‌شود و در صورت اجرای صحیح آن، بسیاری از هزینه‌ها را کاهش می‌دهد و با شناسایی نقاط قوت و ضعف، زمینه‌ی کارایی و کارآمدی آن‌ها در انجام وظایف آن‌ها را فراهم می‌آورد (رضوانی و همکاران، ۱۳۹۲: ۲۰۰). از این‌رو، درک صحیح از نقش مهم و تأثیر مدیریت در راستای اعتلای سازمان نیاز به ارزیابی ارزش‌های انسانی است که از آن‌ها به‌عنوان شایستگی نام می‌برند (Brachen, 2001: 18). با توجه به لزوم توسعه و انتخاب مدیران در کشور در برنامه‌ی چهارم توسعه‌ی مدیریت بر مبنای شایستگی موردتوجه قرار گرفت (درگاهی و همکاران، ۱۳۸۹: ۹۶) که به‌عنوان نقطه‌ی عطف مهمی روشن می‌سازد برای عملکرد موفقیت‌آمیز به چه مواردی نیاز است (Ozcelik & Ferman, 2006: 15). «شایستگی» یکی از کارآمدترین مفاهیمی است که از حوزه‌های خصوصی وارد ادبیات مدیریت گردیده است (احمدی و همکاران، ۱۳۹۱: ۱۵۳) که به معنی مجموعه‌ای از مهارت، دانش، نگرش و توانایی افراد در انجام وظایف است (Schoonover, 2003). در این راستا، شایستگی مدیران رفتار با قصد و عمل است که شامل انگیزش، خصایص، دانش و نقش‌های اجتماعی آنان است (Likamaa, 2015: 682). یکی از استانداردهای مناسب شایستگی، چارچوب شایستگی مدیران است که بر روی سطوح مدیریتی و شایستگی تأکید داشته و سه محدوده‌ی شایستگی شامل فنی، رفتاری و محتوایی را دربر می‌گیرد (IPMA, 2006) و کاربرد وسیعی در زمینه‌های ارزیابی و انتخاب، ترفیع، آموزش، مدیریت عملکرد، توسعه و برنامه‌ریزی و سازمان‌دهی، یکپارچگی و بهبود مدیریت منابع دارد (PffaiierBissett, 2009). بر اساس نظر دقت شایستگی مدیریتی دارای دو مورد اساسی رهبری و مهارت است (Daft, 2003: 47). عده‌ای دیگر شایستگی مدیران را به‌عنوان جنبه‌هایی از شخصیت فرد از جمله استعداد، مهارت و توانایی‌ها، دانش، شایستگی‌های فیزیکی، سبک، شخصیت، اصول، ارزش‌ها، نگرش‌ها، روحیات و علایق بیان می‌کنند (Single et al, 2005: 32). مدیران به سه دلیل اساسی از شایستگی استفاده می‌کنند که شامل ۱: کاربرد شایستگی در ارزیابی عملکرد آموزش و دیگر فرآیندها ۲: ابزاری برای ارزش‌های شرکت به‌نحوی که الزامات اجرایی ارزش‌ها بتواند در اقدامات واحد انسانی گنجانیده و به‌سرعت توسط افراد و گروه‌های مستقر در درون سازمان درک شود و ۳: استفاده از شایستگی‌هایی همچون ابزارهای دستیابی به تغییر فرهنگی، اجرای تغییر و بالا بردن سطوح مهارتی، است (امیرخانی و همکاران، ۱۳۹۴: ۲۳). در دسته‌بندی دیگری که از شایستگی‌ها ارائه شده است، شایستگی‌ها را به دو گروه شایستگی سه‌گانه‌ی بنیادی و شایستگی پنج‌گانه‌ی کانونی تقسیم کرده‌اند؛ شایستگی سه‌گانه‌ی بنیادی شامل مهارت‌های پایه (خواندن و نوشتن و...)، مهارت‌های فکر کردن (تفکر خلاق، تصمیم‌گیری، تجسم فکری و...) و کفایت شخصی (حس مسئولیت، اعتمادبه‌نفس، جامعه‌گرایی و...) است. از سوی دیگر شاخص‌های کانونی پنج‌گانه شامل: منابع (شناسایی، سازمان‌دهی)، کار با دیگران (عضو گروه بودن، مشارکت، تنوع در کار و...)، اطلاعات (تحصیل و ارزیابی اطلاعات، استفاده از رایانه و...)، سیستم‌ها (فهم روابط پیچیده، نظارت و اصلاح عملکردها و...) و فناوری (انتخاب

فناوری و به‌کارگیری آن‌ها در کار) است (Bates & Phelan, 2002: 122) که به اثربخشی‌های مدیران در سازمان-های مربوطه تأثیرگذار است (Matiana et al, 2012: 131).

۴- محدوده‌ی مورد مطالعه

شهرستان ایذه بین ۵۰ درجه و ۲۲ دقیقه طول شرقی از نصف‌النهار گرینویچ و ۳۱ درجه و ۱۳ دقیقه از خط استوا در شمال شرقی خوزستان قرار دارد و دارای مساحتی در حدود ۳۸۶۳/۴ کیلومترمربع است که حدود ۶/۰۷ درصد از مساحت استان را شامل می‌شود. این شهرستان بر اساس آخرین تقسیمات اداری-سیاسی دارای سه بخش (مرکزی، دهدز و سوسن) و ۱۰ دهستان و در نقطه‌ی شهری ایذه و دهدز است. بر اساس سرشماری عمومی نفوس و مسکن سال ۱۳۹۵ دارای جمعیتی برابر با ۲۰۳۵۹۴ نفر است که ۱۲۲۰۱۳ نفر ساکن در نقاط شهری و ۸۱۵۸۱ نفر ساکن در مناطق روستایی می‌باشند (شکل ۱).

شکل ۱: منطقه‌ی مورد مطالعه

۵- روش‌شناسی تحقیق

تحقیق حاضر از لحاظ هدف، کاربردی و بر اساس ماهیت، توصیفی تحلیلی است که رویکرد حاکم بر آن از نوع کمی است و به لحاظ نحوه‌ی گردآوری داده‌ها، میدانی و به لحاظ قابلیت تعمیم‌یافته‌ها از نوع تحقیقات پیمایشی است. جامعه‌ی آماری پژوهش ۳۱ روستای دارای دهیاری با بیش از پنج سال سابقه‌ی تأسیس در بخش مرکزی شهرستان ایذه با جمعیت ۱۷۶۲۴ و ۳۴۳۸ خانوار است. حجم نمونه بر اساس فرمول کوکران ۳۸۰ نفر برآورد گردید. پراکندگی تعداد نمونه‌ها در روستاها متناسب با جمعیت آن‌ها توزیع گردید و انتخاب نمونه‌ها در روستاها به صورت تصادفی سیستماتیک بوده است (جدول ۱).

جدول ۱: جامعه‌ی آماری و حجم نمونه‌ی مورد مطالعه

نام روستا	جمعیت	خانوار	حجم نمونه	نام روستا	جمعیت	خانوار	حجم نمونه
-----------	-------	--------	-----------	-----------	-------	--------	-----------

۶	۷۱	۲۸۶	اشکفت بابا میر	۳	۲۲	۸۶	دالو زهرا
۹	۹۱	۴۰۲	کله ضرب	۳	۲۳	۹۹	شور باریک
۹	۹۵	۴۲۶	سرقلعه هلايجان	۳	۲۱	۱۰۵	نوترکی احمدی
۱۰	۱۰۴	۴۵۷	خنگ ازدر	۳	۲۴	۱۰۸	وزرد علیا
۱۰	۹۸	۴۷۲	خنگ کمالوند	۳	۳۰	۱۴۰	خنگ کرملی‌وند
۱۱	۱۰۶	۵۲۹	میانگران سفلی	۳	۳۸	۱۴۷	کهنشور علی‌نظر
۱۲	۱۱۵	۵۴۳	چهارتنگ علیا	۴	۳۵	۱۶۳	جوغ بند
۱۲	۱۱۱	۵۶۰	اشکفت جاموشی	۴	۴۱	۱۷۰	پرسیاه
۱۹	۱۸۳	۸۷۴	آبراک ازگیل	۵	۴۱	۱۸۹	قلعه سرخه
۲۰	۱۵۷	۹۰۹	برآفتاب کاشکی	۴	۳۷	۲۰۲	شهرک بردبران
۲۵	۱۸۰	۱۱۶۸	پرچستان گوروی	۴	۳۵	۲۰۴	شهرک آب‌الو
۳۰	۱۵۶	۱۳۸۲	کهاید دو	۵	۵۱	۲۴۴	لوابی
۳۴	۳۴۰	۱۶۲۵	راسفند	۵	۴۹	۲۴۴	دورک زنان علیا
۴۴	۴۳۹	۲۱۱۸	سرتنگ شبکور	۶	۵۱	۲۶۰	جازستان
۶۲	۶۷۸	۲۹۶۵	بردگی	۶	۴۵	۲۶۲	کفت چهوار
۳۸۰	جمعیت: ۱۷۶۲۴	تعداد روستا: ۳۱		۶	۷۰	۲۸۵	اکبر آباد

ابزار مورد استفاده در روش پیمایشی پرسش‌نامه بوده است. به منظور تحلیل تعیین شایستگی عملکرد دهیاران از ۴ شاخص در قالب ۴۷ گویه بر اساس مطالعات سایر پژوهشگران استفاده گردید (جدول ۲).

جدول ۲: شاخص‌ها و گویه‌های مورد استفاده در پژوهش

شاخص	گویه
اقتصادی	۱- ایجاد زمینه اشتغال ۲- تأمین بازار برای فروش و خدمات تولیدی ۳- مدیریت هزینه ۴- بازاریابی برای محصولات کشاورزی ۵- بسترسازی برای صنایع روستایی ۶- ایجاد بازارچه‌های محلی ۷- توسعه خدمات برتر (IT و ICT) در روستا ۸- دریافت عوارض ۹- تأمین درآمد ۱۰- بهبود و توسعه کارآفرینی
اجتماعی- فرهنگی	۱- عدالت و برابری ۲- خوداتکایی ۳- آموزش و سوادآموزی ۴- مشارکت و تحرک اجتماعی ۵- برگزاری و برپایی مراسم و جشن‌ها ۶- بهبود توانمندسازی روستاییان ۷- رسیدگی به امور مدارس و معلمان
کالبدی- زیست‌محیطی	۱- گازرسانی ۲- تأمین آب آشامیدنی ۳- بهبود وضع عبور و مرور ۴- پیگیری، تهیه و اجرای طرح هادی ۵- کنترل مؤثر بر دفع فاضلاب و پس‌ماندهای خانگی ۶- صدور پروانه ساخت‌وساز ۷- احداث و تجهیز سرویس‌های بهداشتی ۸- کنترل جامعه روستایی و مدیریت آن ۹- توسعه گردشگری طبیعی ۱۰- مدیریت منابع طبیعی ۱۱- بهره‌برداری بهینه از منابع ۱۲- کاهش مخاطرات طبیعی ۱۳- افزایش قابلیت حفظ منابع ۱۴- حفاظت از تنوع زیستی منطقه ۱۵- مقاوم‌سازی مساکن
اداری- حرفه‌ای	۱- برقراری و حفظ امنیت عمومی ۲- تلاش برای حل اختلافات و دعاوی ۳- آشنایی با مشکلات و توانایی رفع آن‌ها ۴- جذب حمایت‌های مردمی ۵- همکاری با میراث فرهنگی ۶- برگزاری جلسات پاسخگویی و اطلاع‌رسانی به روستاییان ۷- تهیه طرح هادی روستایی ۸- همکاری با جهاد کشاورزی ۹- تسهیل همکاری با بنیاد مسکن ۱۰- انتشار و اعلام برنامه‌های دهیاری به مردم ۱۱- میزان مکاتبات و تعامل با سازمان‌ها ۱۲- تدوین سازوکار مناسب برای بهره‌برداری از تجهیزات ۱۳- تملک اراضی مورد نیاز برای اجرای طرح‌های عمرانی ۱۴- کمک به تشکیل انواع تعاونی‌ها

منابع: (تقدیسی، ۱۳۹۰؛ مطیعی لنگرودی و همکاران، ۱۳۹۰؛ فال سلیمان، ۱۳۹۱؛ رضوانی، ۱۳۹۲؛ شیخی، ۱۳۹۲؛ امینی و

جمینی ۱۳۹۳)

پرسش‌نامه با پرسش‌های بسته در قالب طیف پنج گزینه‌ای لیکرت (خیلی زیاد، زیاد، متوسط، کم و خیلی کم) طراحی گردید. روایی صورتی پرسش‌نامه به وسیله پانل اساتید متخصص بعد از تغییرات لازم مورد تأیید قرار گرفت.

جهت تعیین پایایی تعداد ۲۵ پرسش‌نامه به صورت پیش‌آزمون در منطقه‌ی مشابه توزیع گردید که میزان پایایی کل آن ۰/۸۴ به دست آمد (جدول ۳) که بیانگر این امر است که پرسش‌نامه‌ی مذکور دارای قابلیت اعتماد بالایی است و توان سنجش متغیرهای پژوهش را دارد.

جدول ۳: ضریب پایایی بخش‌های مختلف پرسش‌نامه

شاخص	اقتصادی	اجتماعی- فرهنگی	کالبدی-زیست‌محیطی	اداری- حرفه‌ای	پایایی کل
میزان پایایی	۰/۸۲	۰/۷۳	۰/۹۰	۰/۹۰	۰/۸۴

جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها در بخش آمار استنباطی از نرم‌افزارهای SPSS و Lisrel بهره گرفته شد. در این پژوهش از تکنیک تحلیل عاملی تأییدی به عنوان تکنیک تحلیل چندمتغیره برای تحلیل عوامل امنیت اجتماعی بر توسعه‌ی گردشگری استفاده گردید. به منظور نشان دادن معناداری هر یک از پارامترهای مدل از آماره‌ی T استفاده گردید. آماره‌ی T از نسبت ضریب هر پارامتر به خطای انحراف معیار آن پارامتر به دست می‌آید که قدر مطلق آن باید از ۱/۹۶ بزرگ‌تر باشد تا این تخمین‌ها از لحاظ آماری معنادار شود. در این تحلیل فرض بر آن است که خود متغیرهای پنهان در واریانس مشترک ناشی از یک یا چند عامل مرتبه بالاتر سهمیم و در واقع عامل‌های عامل‌ها محسوب می‌گردند.

۶- یافته‌های تحقیق

نتایج حاصل از یافته‌های پژوهش بر اساس ۳۸۰ پرسش‌نامه‌ی توزیع شده در بین روستاییان بیانگر این است که ۹۰ درصد پاسخ‌گویان را مردان و ۱۰ درصد را زنان به خود اختصاص داده بودند. از بین ۶ رده‌ی سنی در نظر گرفته شده، بیش‌ترین فراوانی پاسخ‌گویان در رده‌ی سنی ۲۶-۳۵ سال با ۳۵ درصد قرار داشت. از لحاظ میزان تحصیلات، از بین شش مقطع بی‌سواد، ابتدایی، راهنمایی، دیپلم، لیسانس و فوق‌لیسانس و بالاتر، بیش‌ترین میزان پاسخ‌گویان با ۳۶/۸ درصد دارای تحصیلات راهنمایی بودند. از سوی دیگر بررسی وضعیت اشتغال پاسخ‌گویان نشان داد بیش‌تر آن‌ها دارای شغل آزاد بودند که ۴۱/۳ درصد از کل پاسخ‌گویان را شامل می‌گردید و ۲۳/۹ درصد نیز در رتبه‌ی دوم به شغل کشاورزی مشغول بودند.

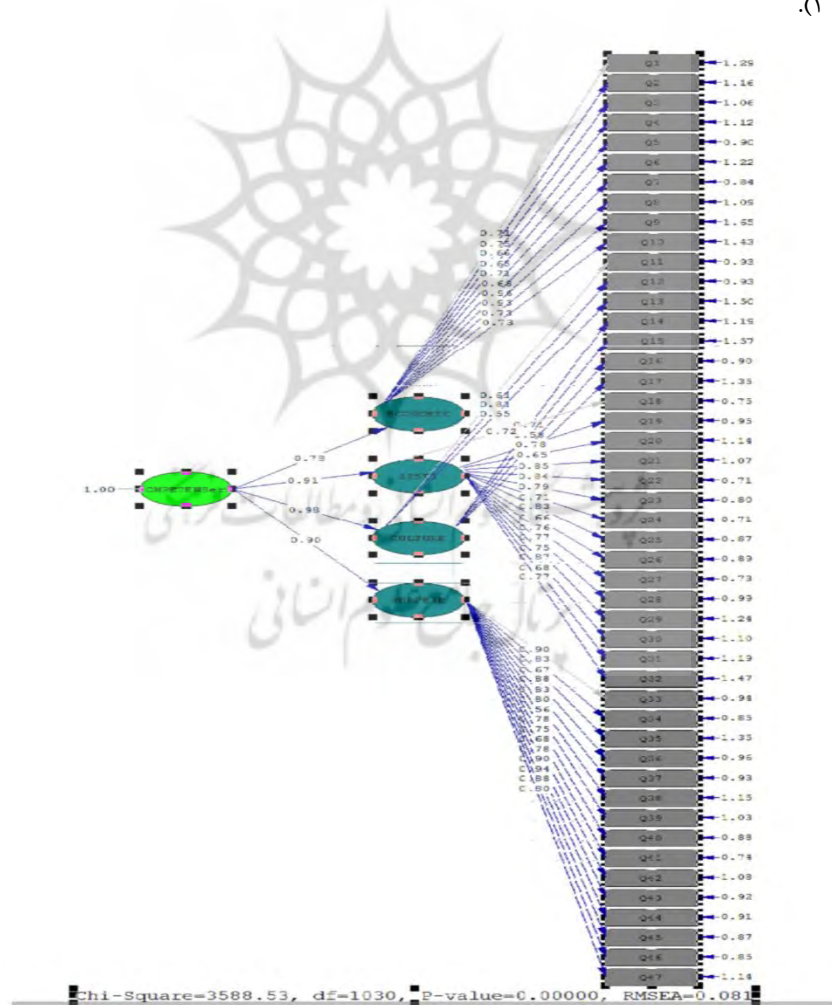
در پژوهش حاضر جهت بررسی شایستگی عملکرد دهیاران از چهار بعد شایستگی اقتصادی، اجتماعی- فرهنگی، کالبدی- زیست‌محیطی و اداری و حرفه‌ای در قالب ۴۷ گویه بهره گرفته شد. نتایج خروجی محاسبه شده از لیزرل بر اساس این چهار بعد همان‌گونه که جدول ۴ نشان می‌دهد، عملکرد دهیاران بر اساس نظر روستاییان پاسخ‌گو در بعد کالبدی- زیست‌محیطی دارای بیش‌ترین شایستگی است که میانگین بار عاملی این شاخص ۰/۷۴ است و مؤلفه‌های تأمین آب آشامیدنی با بار عاملی ۰/۸۵، کنترل جامعه‌ی روستایی در مواقع بحرانی با ۰/۸۳ و افزایش قابلیت حفظ منابع با بار عاملی ۰/۸۷ دارای بیش‌ترین تأثیر بر این بعد بوده‌اند. دومین مؤلفه‌ی عملکرد دهیاران که دارای شایستگی بیش‌تری بود، مؤلفه‌ی اجتماعی- فرهنگی با بار عاملی ۰/۶۷ بود که در این بعد رسیدگی به امور مدارس و معلمان، عدالت و برابری و ارتباطات اجتماعی بیش‌ترین تأثیر را بر شایستگی دهیاران داشته است. در بعد اداری و حرفه‌ای تدوین سازوکار مناسب برای بهره‌برداری مناسب از تجهیزات با بار عاملی ۰/۹۰، تملک اراضی موردنیاز جهت اجرای طرح‌های عمرانی با ۰/۹۴، برقراری حفظ امنیت عمومی با بار عاملی ۰/۹۰ و کمک به تشکیل انواع تعاونی‌ها با بار عاملی ۰/۸۸ در شایستگی عملکرد اداری و حرفه‌ای دهیاران دارای تأثیر مثبت بوده‌اند. در نهایت، بر اساس نظر جامعه‌ی روستایی، عملکرد دهیاران در بعد اقتصادی در آخرین سطح قرار داشت، از جمله اقدامات مفید دهیاران در این بخش را می‌توان تأمین امنیت بازار برای فروش خدمات تولیدی، بسترسازی برای صنایع روستایی و بهبود و توسعه‌ی کارآفرینی را برشمرد.

جدول ۴: ابعاد شایستگی دهیاران

مقدار T-Value	بار عاملی	گویه	
۹/۸۹	۰/۷۴	Q1: ایجاد زمینه‌ی اشتغال	اقتصادی
۱۰/۶۸	۰/۷۵	Q2: تأمین بازار برای فروش و خدمات تولیدی	
۸/۹۲	۰/۶۶	Q3: مدیریت هزینه	
۹/۵۱	۰/۶۵	Q4: بازاریابی برای محصولات کشاورزی	
۹/۳۸	۰/۷۱	Q5: بسترسازی برای صنایع روستایی	
۷/۴۱	۰/۶۸	Q6: ایجاد بازارچه‌های محلی	
۹/۷۴	۰/۵۶	Q7: توسعه‌ی خدمات برتر (IT و ICT) در روستا	
۹/۳۴	۰/۵۳	Q8: دریافت عوارض	
۱۰/۱۱	۰/۷۳	Q9: تأمین درآمد	
۹/۳۰	۰/۷۳	Q10: بهبود و توسعه‌ی کارآفرینی	
۱۲/۱۱	۰/۶۱	Q11: مشارکت و تحرک اجتماعی	اجتماعی - فرهنگی
۱۲/۹۳	۰/۸۱	Q12: عدالت و برابری	
۸/۶۹	۰/۵۵	Q13: خودتکابی	
۹/۵۳	۰/۶۴	Q14: آموزش و سوادآموزی	
۸/۵۸	۰/۵۸	Q15: برگزاری و برپایی مراسم و جشن‌ها	
۱۲/۰۳	۰/۸۵	Q16: رسیدگی به امور مدارس و معلمان	
۱۰/۴۲	۰/۵۱	Q17: بهبود توانمندسازی روستاییان	
۱۱/۶۷	۰/۸۰	Q18: ارتباطات اجتماعی	کالبدی - زیست‌محیطی
۱۲/۳۰	۰/۷۲	Q19: گازرسانی	
۹/۹۱	۰/۵۸	Q20: بهبود وضع عبور و مرور	
۱۱/۲۱	۰/۷۸	Q21: پیگیری، تهیه و اجرای طرح هادی	
۸/۲۱	۰/۶۵	Q22: کنترل مؤثر بر دفع فاضلاب و پس‌ماندهای خانگی	
۱۲/۳۱	۰/۸۵	Q23: تأمین آب آشامیدنی	
۱۱/۶۵	۰/۷۹	Q24: صدور پروانه ساخت‌وساز	
۹/۸۵	۰/۷۱	Q25: احداث و تجهیز سرویس‌های بهداشتی	
۱۲/۲۳	۰/۸۳	Q26: کنترل جامعه‌ی روستایی و مدیریت آن	
۱۰/۳۷	۰/۶۶	Q27: توسعه‌ی گردشگری طبیعی	
۱۱/۰۵	۰/۷۶	Q28: مدیریت منابع طبیعی	
۱۱/۱۹	۰/۷۷	Q29: بهره‌برداری بهینه از منابع	
۱۱/۳۶	۰/۷۵	Q30: کاهش مخاطرات طبیعی	
۱۲/۹۳	۰/۸۷	Q31: افزایش قابلیت حفظ منابع	
۱۰/۵۶	۰/۶۸	Q32: حفاظت از تنوع زیستی منطقه	
۱۱/۴۸	۰/۷۷	Q33: مقاوم‌سازی مسکن	اداری - حرفه‌ای
۱۴/۸۹	۰/۹۰	Q34: برقراری و حفظ امنیت عمومی	
۱۰/۵۳	۰/۸۳	Q35: تلاش برای حل اختلافات و دعاوی	
۹/۰۸	۰/۶۷	Q36: آشنایی با مشکلات و توانایی رفع آن‌ها	
۶/۳۸	۰/۸۸	Q37: جذب حمایت‌های مردمی	
۱۲/۲۱	۰/۸۳	Q38: همکاری با میراث فرهنگی	

۱۱/۹۶	۰/۸۰	Q39: برگزاری جلسات پاسخگویی و اطلاع‌رسانی به روستاییان
۱۰/۲۶	۰/۵۶	Q40: تهیه طرح هادی روستایی
۹/۵۰	۰/۷۸	Q41: همکاری با جهاد کشاورزی
۱۱/۰۸	۰/۷۵	Q42: تسهیل همکاری با بنیاد مسکن
۹/۶۳	۰/۶۸	Q43: انتشار و اعلام برنامه‌های دهیاری به مردم
۷/۸۲	۰/۷۸	Q44: میزان مکاتبات و تعامل با سازمان‌ها
۱۳/۳۱	۰/۹۰	Q45: تدوین سازوکار مناسب برای بهره‌برداری از تجهیزات
۱۳/۰۵	۰/۹۴	Q46: تملک اراضی موردنیاز برای اجرای طرح‌های عمرانی ۱۴
۱۰/۱۱	۰/۸۸	Q47: کمک به تشکیل انواع تعاونی‌ها

همان‌گونه که نتایج جدول ۴ نشان می‌دهد در پارامترهای در نظر گرفته‌شده قدرمطلق مقدار T تخمین زده‌شده که برای نشان دادن معناداری پارامترهای مدل استفاده می‌شود بزرگ‌تر از ۱/۹۶ (حداقل مقدار مجاز) است که بیانگر این است که مقادیر به‌دست‌آمده از لحاظ آماری معنادار است. با توجه به موارد ذکرشده می‌توان گفت که شاخص‌های کلی، نشان از برازش خوب الگو توسط داده‌ها دارد و درواقع داده‌های جمع‌آوری‌شده به‌خوبی الگو را موردحمایت قرار می‌دهند (شکل ۲).

شکل ۲: مدل ارزیابی عملکرد دهیاران از دیدگاه روستاییان

اطلاعات به دست آمده از جدول ۵ نشان دهندهی تحقق برقراری تمام روابط بین سازه‌های پژوهش است و نشان از برازش مناسب مدل دارد. اعداد به دست آمده برای ریشه‌ی میانگین مجزورات با $0/081$ کم‌تر از میزان عدد مجاز است که بیانگر برازش مناسب مدل است. ریشه‌ی مجذور مانده‌ها (RMR) $0/001$ از مقداری که عدد مطلوب تخمین زده شده، کوچک‌تر است. سایر معیارهای در نظر گرفته شده همان گونه که پیداست از مقدار مطلوب بیش‌تر برآورد گردیده‌اند که نشان از برازش خوب الگو توسط داده‌ها دارد.

جدول ۵: نتایج برازش مدل

معیارهای برازش مدل	شاخص	اعداد به دست آمده	مقدار مجاز	نتیجه
ریشه‌ی میانگین مجزورات	RMSEA	0/08	کم‌تر از ۱	برازش مناسب
ریشه‌ی مجذور مانده‌ها	RMR	0/001	نزدیک صفر	برازش مناسب
شاخص برازش هنجار شده	NFI	0/98	بالاتر از 0/9	برازش مناسب
شاخص نرم برازندگی	NNFI	0/98	بالاتر از 0/9	برازش مناسب
شاخص برازش تطبیقی	CFI	0/99	بالاتر از 0/9	برازش مناسب
شاخص برازش اضافی	IFI	0/93	بالاتر از 0/9	برازش مناسب
شاخص برازندگی	GFI	0/98	بالاتر از 0/9	برازش مناسب
شاخص برازندگی تعدیل یافته	AGFI	0/98	بالاتر از 0/9	برازش مناسب

۷- نتیجه‌گیری و پیشنهادها

پرداختن به تمرکززدایی در برنامه‌های توسعه‌ی کشور از وظایف دستگاه‌های دولتی به شمار می‌رود. دهیاران به‌عنوان بازوان اجرایی شورای اسلامی، برای اصلاح نظام اداری، منطقی کردن حجم دولت، تقویت سازمان‌های عمومی غیردولتی و واگذاری تصدی‌های اجتماعی و اقتصادی غیرضروری به وجود آمده‌اند (نادری مهدی، ۱۳۹۴: ۲۰۳) و اگر نسبت به فعالیت‌ها و عملکردهای موردنیاز برای بهبود امور روستا متقاعد شوند، کارایی و عملکرد آن‌ها ارتقاء می‌یابد. لذا این پژوهش به بررسی ارزیابی عملکرد دهیاران بر اساس شاخص‌های شایستگی از نظر روستاییان پرداخته شد؛ زیرا روستاییان در جریان عملکرد دهیاران در سطح روستا هستند و میزان اثرگذاری آن‌ها را در سطح روستا ملاحظه می‌کنند. در این پژوهش با دسته‌بندی عملکرد دهیاران در قالب چهار شاخص اقتصادی، اجتماعی- فرهنگی، کالبدی- زیست‌محیطی و اداری- حرفه‌ای در قالب ۴۹ گویه به ارزیابی شایستگی آن‌ها بر اساس نظر روستاییان پرداخته است. تحلیل دیدگاه ۳۸۰ روستایی پاسخ‌گو به پرسش‌نامه‌های توزیع شده بر اساس تحلیل عاملی تأییدی مرتبه‌ی دوم بیانگر این است که روستاییان عملکرد دهیاران را مثبت ارزیابی کرده‌اند. بیش‌ترین میزان متعلق به شایستگی کالبدی- زیست‌محیطی بوده است که دهیاران توانسته‌اند با گازرسانی به روستاها و تأمین آب آشامیدنی مناسب به روستاها، بهبود وضع عبور و مرور، بهره‌برداری بهینه از منابع و کنترل جامعه‌ی روستایی و مدیریت آن در زمان بحران، سبب بهبود نسبی اوضاع کالبدی و محیطی در روستاهای مورد مطالعه گردند، ولی مسائلی از جمله کنترل مؤثر بر دفع فاضلاب و پس‌مانده‌های خانگی و تا حدودی صنعتی، توسعه‌ی گردشگری طبیعی و مقاوم‌سازی مسکن روستایی نیازمند بهبود و توجه هستند. نظر مثبت روستاییان در رابطه با شایستگی‌های اجتماعی- فرهنگی نشان دهنده‌ی این است که دهیاران عملکرد مناسبی در زمینه‌ی عدالت، مشارکت و تحرک اجتماعی، برگزاری مراسمات و جشن‌ها، بهبود توانمندسازی روستاییان و خودکفایی آن‌ها داشته‌اند. از سوی دیگر تلاش برای حل اختلافات، کمک به تشکیل انواع تعاونی‌ها، بهره‌برداری مناسب از تجهیزات، همکاری با جهاد کشاورزی و شورای روستایی، برگزاری جلسات پاسخ‌گویی به روستاییان از عواملی هستند که بر شایستگی اداری و حرفه‌ای دهیاران تأثیرگذار بوده است. همچنین می‌توان با تدوین سازوکار مناسب جهت تسهیل امور و برقراری نظم و امنیت، تملک اراضی مناسب جهت طرح‌های عمرانی و

تعامل با سازمان‌های مختلف از جمله بنیاد مسکن و میراث فرهنگی این بعد از شایستگی دهیاران را جهت عملکرد بهتر ارتقاء داد. مسائل و مشکلات مالی دهیارها در زمینه‌ی ایجاد اشتغال، کنترل و مدیریت هزینه‌ها، تأمین درآمد جهت بهبود و توسعه‌ی کارآفرینی و تأمین بازار برای فروش کالا و خدمات کشاورزی و توسعه‌ی خدمات برتر در سطح روستا از جمله عواملی است که شایستگی عملکرد دهیاران را در بعد اقتصادی تحت تأثیر خود قرار داده است. مشکلات مالی و اقتصادی از اهم مشکلاتی است که تمام سازمان‌ها و ادارات با آن مواجه هستند، دهیارها نیز به‌عنوان یک سازمان محلی از این قاعده مستثنی نیستند که این امر نیازمند حمایت‌های دولتی و جلب کمک‌های مردمی و دریافت عوارض است تا به بهبود و ارتقای اقتصاد دهیارها منجر گردد.

یافته‌های تحقیق ضمن تأیید فرضیات، از یافته‌های پژوهش‌های پیشین نیز حمایت می‌کند. مهدوی و نجفی کانی (۱۳۸۴) در مقاله‌ای با هدف بررسی عملکرد دهیارهای استان آذربایجان غربی در توسعه‌ی روستایی به این نتیجه رسیده‌اند که دهیارها نقش مهمی را در راستای توسعه‌ی روستایی به‌ویژه اوضاع کالبدی- فیزیکی روستای منطقه‌ی مذکور دارند. از این‌رو، توجه به شایستگی کالبدی- زیست‌محیطی به‌عنوان یک بعد مهم مورد توجه قرار می‌گیرد. فراهانی و رستم‌خانی (۱۳۹۰) و افراخته و همکاران (۱۳۹۰) نیز در پژوهش‌های جداگانه به نقش و اهمیت ابعاد زیست‌محیطی، اجتماعی و اقتصادی اشاره کرده و به این نتیجه رسیدند که به دلیل توجه کم‌تر به این ابعاد عملکرد دهیاران بالاتر گزارش نشده است.

آموزگار (۱۳۹۱) با هدف ارزیابی عملکرد مدیریت جدید روستایی در توسعه‌ی روستاهای شهرستان قیر و کارزین به مقایسه‌ی عملکرد دهیاران از منظر ابعاد اقتصادی و فرهنگی- اجتماعی پرداخته و بیان نموده که دهیاران شهرستان مذکور در بعد اقتصادی عملکرد موفقیت‌آمیز و مؤثری داشته‌اند و در دو بعد فرهنگی اجتماعی عملکرد موفقیت‌آمیزی نداشته‌اند. آموزگار دلایل اصلی عدم موفقیت دهیاران این شهرستان را به عدم توانایی دهیاران، عدم همکاری شورا و دهیاری، امکانات کم دهیاری، عدم هماهنگی دهیارها و سازمان‌های بالادست و... نسبت می‌دهد. از این‌رو، توجه به این ابعاد باید در اولویت قرار گیرد.

اکثر تحقیقات انجام شده به اهمیت بعضی از این ابعاد اشاره کرده‌اند؛ مثلاً در تحقیقی که توسط آموزگار (۱۳۹۱) انجام شده به مقایسه‌ی عملکرد دهیاران از منظر اقتصادی و فرهنگی پرداخته شده است. نیز فراهانی و رستم‌خانی (۱۳۹۰) به ارزیابی عملکرد دهیاران از بعد زیست‌محیطی پرداخته‌اند؛ این در حالی است که این تحقیق با بررسی همه-ی ابعاد و بسط موضوع، سعی در بهینه‌سازی عملکرد دهیارها با افزایش توجه به این شایستگی‌ها را دارد.

نظر به آنکه برای رسیدن به وضعیت بهینه‌ی عملکرد دهیاران در سطح روستاهای منطقه باید درک صحیحی از عملکرد آنان وجود داشته باشد؛ لذا برای بهبود شایستگی و ارتقای آن راهکارهای زیر ارائه می‌گردد:

- شرکت در جلسات و کنگره‌های مربوط با دهیاری‌ها و استفاده از یافته‌های آن‌ها در گسترش توسعه‌ی روستاهای مذکور؛
- همکاری با بخش‌داری در جهت سطح فرهنگ و عمران روستا؛
- استفاده کردن از تجربه‌های دهیاران موفق دیگر؛
- توانایی وصول عوارض قانونی و مصرف آن در موارد معین؛
- ترغیب روستاییان به توسعه‌ی صنایع دستی و بازاریابی محصولات کشاورزی؛
- ایجاد زمینه‌های اشتغال و مساعدت در جهت تأمین کار برای افراد جویای کار؛
- قدرت صدور پروانه برای ساختمان‌هایی که در محدوده‌ی قانونی روستا ساخته می‌شوند؛
- نظارت بر بهداشت ساکنان روستا و تشریک مساعی با وزارت بهداشت؛
- همکاری در نگهداری و تسطیح راه‌های واقع در حریم اراضی روستاها؛
- توانایی اتخاذ تدابیر لازم برای حفظ روستا از خطر سیل و حریق و رفع خطر؛

- تنظیم بودجه‌ی سالانه و تحویل به شورا؛
- توان ایجاد مؤسسات خیریه و صندوق‌های قرض‌الحسنه و مؤسسات فرهنگی؛
- همکاری و مساعدت لازم با کشاورزان در جهت معرفی محصولات کشاورزی؛
- توانایی مراقبت‌های بهداشتی از اماکن عمومی روستایی؛
- همکاری با مسئولان در جهت احداث تأسیسات تولید و توزیع آب، برق و مخابرات و...؛
- قابلیت اجرای مقررات بهداشتی و... در جهت تأمین بهداشت فعال؛
- قدرت حفظ و نگهداری منابع طبیعی در محدوده‌ی روستاها؛
- ارسال گزارش‌ها پیگیری و عدم پیگیری پیشرفت طرح‌های عمرانی به مسئولان مربوطه؛
- همکاری و مشارکت لازم با شوراها به منظور پیگیری طرح‌های اختصاص یافته به روستا؛
- همکاری‌های لازم با دستگاه‌های ذی‌ربط در توسعه‌ی روستایی؛
- مراقبت و نگهداری از اموال عمومی در حد مطلوب.

۸- منابع

۱. احسانی‌فرد، علی‌اصغر، احسانی‌فرد، مهدی (۱۳۹۲). ارائه‌ی مدل راهبردی سنجش، مدیریت و ارزیابی عملکرد مؤثر شهرداری‌ها با تلفیق دو مدل BSC و EFQM (مورد مطالعه: مناطق ۳ و ۱۸ شهرداری تهران)، مدیریت شهری، شماره‌ی ۳۱، صص ۲۶-۷.
۲. احمدی، علی‌اکبر، فاضلی کبری، حامد، فقیه، محمدباقر (۱۳۹۲). طراحی مدل مفهومی عمومی شاخص‌ها و مؤلفه‌های برنامه‌ریزی نیروی انسانی مبتنی بر شایستگی، فصلنامه‌ی راهبرد، سال بیست و دوم، شماره‌ی ۶۶، صص ۱۷۷-۱۴۷.
۳. استعلاجی، علیرضا (۱۳۹۱). بررسی الگوی مدیریت روستایی در ایران با تأکید بر مدیریت محلی و مشارکتی دهیاری‌ها، جغرافیا (فصلنامه‌ی علمی- پژوهشی انجمن جغرافیای ایران)، سال ۱۰، شماره‌ی ۳۲، صص ۲۵۸-۲۳۹.
۴. اکبری، صادق، عبدالهی، مجید (۱۳۹۰). مجموعه قوانین و مقررات ده و دهیاری با آخرین اصلاحات، قلمستان هنر، تهران.
۵. امیرخانی، زیبا، فرهنگی، علی‌اکبر، مظفری، افسانه (۱۳۹۴). طرح مدل شایستگی مدیریت رسانه‌ای، مطالعات رسانه‌ای، سال دهم، صص ۲۹-۲۱.
۶. امینی، عباس، جمینی، داوود (۱۳۹۳). تحلیل بر ارزیابی جامعه‌ی روستایی از عملکرد نهاد دهیاری با استفاده از رویکرد مدل‌سازی معادلات ساختاری، تحقیقات جغرافیایی، سال ۲۹، شماره‌ی دوم، صص ۱۹۶-۱۷۷.
۷. بدری، سیدعلی (۱۳۸۶). نقش روابط تعاملی شورای اسلامی روستایی، دهیاران و مردم در توسعه‌ی پایدار روستایی، ماهنامه پژوهشی، آموزشی و ترویجی دهیاری‌ها، شماره‌ی ۲۱، صص ۲۵-۱۸.
۸. بدری، سیدعلی (۱۳۹۰). چالش‌های مدیریت روستایی در ایران و ارائه‌ی سیاست‌های راهبردی، رهنامه‌ی سیاست‌گذاری، سال دوم، شماره‌ی سوم، صص ۱۸۰-۱۴۷.
۹. برقی، حمید، تازیکی، رقیه (۱۳۹۳). تحلیلی بر عملکرد و مشارکت دهیاران در توسعه‌ی اجتماعی و کالبدی نواحی روستایی شهرستان گرگان (مطالعه‌ی موردی: دهستان استرآباد شمالی)، چشم‌انداز جغرافیایی در مطالعات انسانی، شماره‌ی ۷۶، صص ۹۷-۱۰۷.
۱۰. تقدیسی، احمد، سوری، فرشاد، صیدایی، اسکندر، کاظمی، زینب (۱۳۹۰). بررسی و تحلیل میزان عملکرد دهیاران در مدیریت روستایی (مطالعه‌ی موردی: بخش کونانی شهرستان کوه دشت)، مدیریت شهری، شماره‌ی ۲۸، صص ۱۷۴-۱۵۷.
۱۱. رضوانی، محمدرضا (۱۳۸۳). مقدمه‌ای بر برنامه‌ریزی توسعه‌ی روستایی در ایران، انتشارات قومس، تهران.
۱۲. رستمی، شاه‌بختی، مظفری، فاطمه، رحیمی‌مقدم، جواد، ذوالفقاری، امیرعلی (۱۳۹۴). ارزیابی عملکرد دهیاری‌ها در توسعه‌ی روستایی (مورد مطالعه: دهیاری شهرستان ایوان، استان ایلام)، مسکن و محیط روستا، شماره‌ی ۱۴۹، صص ۱۱۹-۱۰۳.
۱۳. رضوانی، محمدرضا، محمدی، سمیه، پیری، صدیقه (۱۳۹۲). ارزیابی عملکرد دهیاری‌ها با استفاده از مدل چارچوب عمومی ارزیابی CAF (مطالعه‌ی موردی: شهرستان دهلران)، پژوهش‌های جغرافیای انسانی، دوره‌ی ۴۵، شماره‌ی ۱، صص ۲۱۶-۱۹۹.

۱۴. ریاحی، وحید، کرمی‌نسب، صدیقه (۱۳۹۲). ارزیابی عملکرد دهیاری‌ها در توسعه‌ی کالبدی- فضایی سکونتگاه‌های روستایی (مطالعه‌ی موردی: بخش کردیان- شهرستان جهرم)، برنامه‌ریزی منطقه‌ای، سال سوم، شماره ۱۲، صص ۶۱-۷۰.
۱۵. شیخی، حجت، پریزادی، طاهر، ورمزیار، بیژن (۱۳۹۲). بررسی و ارزیابی عملکرد دهیاران در روند مدیریت و توسعه‌ی روستایی (مطالعه‌ی موردی: شهرستان همدان)، برنامه‌ریزی فضایی، سال سوم، شماره ۱۷، صص ۱۷-۳۲.
۱۶. صیدایی، محسن، صادقی، غلام، میرزایی، زهرا (۱۳۹۰). جایگاه مدیریت در پیش‌برد اهداف توسعه‌ی روستایی (مطالعه‌ی موردی: روستای جاونمردی، شهرستان لردگان)، برنامه‌ریزی منطقه‌ای، سال اول، شماره ۱، صص ۷۹-۹۱.
۱۷. عریضی، حمیدرضا، خشوعی، مهدیه سادات، نوری، ابوالقاسم (۱۳۹۱). کاربرد کانونی ارزیابی و تحلیل شغل در تعیین شایستگی‌های مدیریتی، روان‌شناسی معاصر، شماره ۷، صص ۸۵-۹۸.
۱۸. عنابستانی، علی‌اکبر، محمدی، سید عبدالرضا، روستا، مجتبی، صیادی آنگلی، محمد، آوریده، اصغر (۱۳۹۳). نقش دهیاری‌ها در پایداری جمعیت سکونتگاه‌های روستایی (مطالعه‌ی موردی: میمند فارس)، برنامه‌ریزی سکونتگاه‌های روستایی، شماره ۲۸، صص ۷۲-۵۹.
۱۹. فال‌سلیمان، محمود، صادقی، حجت‌اله، مرادی، محمود، کاووسی، غلامرضا (۱۳۹۱). بررسی و ارزیابی عملکرد دهیاران در فرآیند مدیریت و توسعه‌ی روستایی (مورد مطالعه: بخش مرکزی شهرستان بیرجند)، پژوهش و برنامه‌ریزی روستایی، شماره ۱، صص ۷۵-۹۳.
۲۰. فیروزآبادی، سیداحمد، ایمانی جاجرمی، حسین (۱۳۹۱). وضعیت رضایت روستاییان و عوامل مرتبط با آن از عملکرد دهیاری‌ها (مورد مطالعه: روستاهای استان قزوین)، پژوهش‌های روستایی، سال سوم، شماره ۱، صص ۶۱-۹۱.
۲۱. قوامی، سیدحسین، اسماعیلی، ایوب (۱۳۹۱). مدل شایستگی متخصص روابط عمومی، ماهنامه‌ی علمی تخصص انجمن روابط عمومی ایران، شماره ۸۲، صص ۳۴-۴۱.
۲۲. لطفی، حیدر، صالحیان بادی، سعید، قاسمی‌بادی، حمیدرضا (۱۳۹۵). تحلیل عملکرد دهیاری‌ها در فرآیند توسعه‌ی اقتصادی سکونتگاه‌های روستایی (مورد مطالعه: بخش بادرود- شهرستان نطنز)، برنامه‌ریزی منطقه‌ای، سال ششم، شماره ۲۲، صص ۱۶۵-۱۷۶.
۲۳. مرادی، خدیجه، پاپزن، عبدالحمید (۱۳۹۱). ارائه‌ی الگویی به‌منظور شناسایی عوامل بسترساز موفقیت دهیاری‌ها (مورد مطالعه: دهستان بالادربند شهرستان کرمانشاه)، پژوهش‌های روستایی، سال سوم، شماره ۱، صص ۲۰۲-۱۷۵.
۲۴. مطیعی لنگرودی، سیدحسین، سوری، فرشاد، چراغی، مهدی (۱۳۹۲). ارزیابی عملکرد دهیاران در فرآیند توسعه‌ی روستایی با تأکید بر گروه‌های هدف کشاورزی، برنامه‌ریزی فضایی، سال سوم، شماره ۱، صص ۱۹-۳۶.
۲۵. نادری مهدی، کریم (۱۳۹۴). واکاوی عوامل بازدارنده‌ی مدیریت نوین روستایی در استان همدان، پژوهش‌های روستایی، دوره ۱، شماره ۱، صص ۱۸۷-۲۰۸.
26. Bates, R. A. and phelanK, C. (2002). Characteristic of a globally competitive workforce, journal of advances in developing human resource, 4(2), 121-135.
27. Bracken, David W., Timmreck, Carol W., and Church, Allan H. (2001). The Handbook of Multisource Feedback. San Francisco: Jossey-Bass.
28. Bruckmer,c and Hilary, T. (2009). Rural Sustainable Development in the Knowledge Society, Ashgate.
29. Daft, R. L. (2003). Management. Thomson: South-Western West, 6th Eds., pp 46-114.
30. Elmenofi,g., bilali, h.e., berjan, s(2014), Governance of rural development in Egypt, Annals of Agricultural Science, 59(2), pp285-296.
31. Gibson, K., A. Cahill, McKay, D. (2010). Rethinking the dynamics of ruraltransformation: performing different development pathways in a Philippine municipality, Journal of Transactions of the Institute of British Geographers, 35 (2): 237- 255.
32. IPMA. (2006) IPMA Competence BAceline (ICB). version 3.0. Netherland: IPMA 2006.
33. Liebowitz, S. (2004). Will MP3 downloads annihilate the record industry? The evidence so far. Advances in the Study of Entrepreneurship, Innovation, and Economic Growth, 15, 229-260

34. Liikamaa, k. (2015). Developing a project managers competencies: a collective view of the most important competencies. *Procedia manufacturing*, no 3, pp681-687.
35. Mahon, M., Fahy, F., and Cinnéide, M. (2012). The significance of quality of life and sustainability at the urban- rural fringe in the making of place-based community, *Geo Journal*, 77 (2): 265- 278.
36. Martina. K., Hana U & Jiri. F. (2012). Identification of managerial competencies in knowledge-based organizations, *Journal of competitiveness*, Vol 4, pp 129-142.
37. Ozcelic, G., & Ferman, M. (2006). Competency approach to human resources management: outcomes and contributions in a turkish cultural context. *Human resource development review*. 5 (1) 72-91.
38. PffaierBissett, R.L. (2009). An Assessment of the Research chefs association's core competencies for practicing culinologists. Dissertation for Degree Master of Science. The College of Health and Human Services of Ohio University.
39. Ramanaidu, S.K. (2011). Uncovering the relationship between transformational leadership, Organizational Culture, Affective Commitment and Employee Performance: The Case of a Malaysian Educational Institution. Doctoral dissertation, University of Newcastle. Faculty of Business and Law, Newcastle business School.
40. Schoonover (2003). What is competencies?, <http://www.Schoonover.com>.
41. Singla p.k., Rastogi k.m., Sunita. R. j. (2005). Developing Competency-based curriculum for technical programs. National Symposium on Engineering Education. India Institute of Science, banglore. pp32.
42. Weitz-Shapiro, R. (2007). The Local Connection: Local Government Performance and Satisfaction with Democracy in Argentina, *Comparative Political Studies* 41(3), PP. 285-308.
43. Wenchang, W. (2008). Rural management, The Way Out for Tibetan Rural Areas, China *tibetology* Number (1): 1-94.

